

Sosiaalihuollon asiakirja- rakenteet: Tilannekatsaus

Niina Palm

Yhteentoimivuus ja laatu -yksikkö

Terveiden ja
hyvinvoinnin laitos

17.9.2024

Vammaispalvelut

- Vammaispalvelujen asiakirjarakenteiden jäädytykseen tähtäävät julkaisut on aloitettu
- Seuraavista rakenteista on julkaistu 09/2024 uudet versiot:
 - Vammaispalvelujen asiakassuunnitelma (luonnos)
 - Vammaispalvelupäätös (luonnos)
 - Päätös erityishuolto-ohjelmasta (vanhentunut)
 - Päätös kehitysvammaisten erityishuollon palvelusta (vanhentunut)
- Vammaispalveluihin on lisätty kaksi uutta rakennetta:
 - Päätös erityishuollosta (luonnos)
 - Päätös erityishuollon lopettamisesta (luonnos)
- Em. uusien rakenteiden julkaisun jälkeen päädyttiin siihen, että tarkoituksenmukaisempaa on laajentaa tahdosta riippumattoman erityishuollon aloittamis- ja lopettamispäätöksen käyttötarkoitusta niin, että niillä voidaan päättää myös ”vapaaehtoisesta” erityishuollosta. Muutokset ovat työn alla. Tästä johtuen uudet rakenteet tullaan poistamaan.
- Seuraavat rakenteet on julkaistu valmis-tilassa jo aiemmin, eikä muutoksia näihin tehdä:
 - Yhteenveto rajoitustoimenpiteen jälkiselvittelystä
 - Ilmoitus aluehallintovirastolle asiakkaan sitomisesta
- Muut vammaispalvelujen rakenteet tullaan julkaisemaan syyskuun ja lokakuun aikana testissä- ja valmis-tilassa, eli ne jäädytetään mahdollisimman pian tavallisesta julkaisuprosessista hieman poikkeavalla tavalla
- Lisäksi: Sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen järjestämistapa -luokitukseen lisätään uusi luokka ”Työnantajamalli”

Perheoikeudelliset palvelut 1/2

- Perheoikeudellisten palvelujen asianhallintaan ja asiakkuuksiin liittyvät tarkennukset ovat olleet työn alla. On pyritty määrittelemään lastenvalvojilta ja muilta perheoikeudellisten palvelujen asiantuntijoilta saadun tiedon perusteella sitä, millaisia asioita perheoikeudellisissa palveluissa on, ja ketkä ovat asiakkaita.
- Syyskuussa julkaistaan uusi versio Kanta-palvelujen käsikirjasta sosiaalihuollon toimijoille, johon on päivitetty luku 8.4. Se pitää sisällään kuvauksen siitä millaisia asioita perheoikeudellisissa palveluissa on, ketkä voivat olla asiakkaita näissä asioissa, ja mitä asiakirjoja niissä voidaan laatia.
- Lastenvalvojilta on tullut toive siitä, että erityisesti vanhemmuuden selvittämisen asiakirjarakenteisiin ei tarvitsisi kirjata saman henkilön tietoja useaan kohtaan (Esim. Asiakas- ja Äiti-kenttiin). Tähän ei kuitenkaan löydetty ratkaisua, ja seuraavissakin versioissa on Asiakas-kentät ja muut roolikentät erikseen.

Perheoikeudelliset palvelut 2/2

- Perheoikeudellisten palvelujen asiakirjarakenteiden jäädytykseen tähtäävät julkaisut on aloitettu
- Seuraavat asiakirjarakenteet jäädytystä varten on julkaistu:
 - Ilmoitus tapaamisten valvonnasta (testissä)
 - Päätös tapaamisten valvonnasta (testissä)
 - Adoptioneuvonnan asiakirjarakenteet (testissä) kolmea rakennetta lukuun ottamatta
- Isyyden ja äitiyden selvittämisen asiakirjarakenteet on poistettu Sosmetasta
 - Isyyden selvittämisen asiakirjarakenteita vastaavat koodit jätetään vielä asiakasasiakirjatyypiluokitukseen siltä varalta, että näitä asiakirjoja tallennetaan asiakastietovarantoon ei-rakenteisena kesken jääneissä isyyden selvittämisen asioissa
- Perheoikeudellisten palvelujen asiakirjarakenteiden jäädytys tehdään viimeistään 03/2025. Osa rakenteista saadaan julkaistua valmiina ennen sitä.

Vanhemmuuden selvittäminen

- Julkaistu kaksi uutta asiakirjarakennetta:
 - Otaksutun synnyttäneen äidin tai lapsen laillisen edustajan neuvotteluasiakirja äitiyden selvittämiseksi (luonnos)
 - Pöytäkirja synnyttäneen äidin äitiyden selvittämisestä (luonnos)
- Muista vanhemmuuden selvittämisen asiakirjarakenteista julkaistaan uudet versiot testissä lokakuussa
 - Lakimuutoksesta johtuvia muutoksia
 - Korjauksia (esim. pakollisuudet, virheelliset ohjeistukset kytkin-kentissä)
 - Useiden kytkin-kenttien muuttaminen koodimuotoisiksi (sisäiset luokitukset)
- Valmis-tilassa julkaisu ja jäädytys priorisoidaan ja tehdään heti kun muutokset saadaan käännettyä

Perheryhmäkotitoiminta

- Julkaistu kaksi uutta asiakirjarakennetta:
 - Pöytäkirja rajoituksesta perheryhmäkotitoiminnassa (luonnos)
 - Rajoituspäätös perheryhmäkotitoiminnassa (luonnos)
- Julkaistaan testissä-tilassa syyskuussa, jos ruotsinnokset saadaan ennen sitä
- Valmis-tilassa julkaisua ennen koodistopalveluryhmän hyväksymiskäsittely
- Lisäksi hoito- ja kasvatussuunnitelman kontekstitietoihin lisätty perheryhmäkotitoiminta

Turvakotipalvelut

- Turvakotipalvelun asiakirjarakenteet julkaistaan vielä ennen jäädytystä päivitysvelan vuoksi
- Turvakotipalvelun asiakkaan esitiedot ja turvakotipalvelun ensiarvio yhdistetään palautteen perusteella, eli jatkossa turvakotipalveluissa on vain kaksi asiakirjarakennetta: turvakotipalvelun ensiarvio ja turvakotipalvelusuunnitelma
- Julkaisu testissä marraskuussa ja valmiina ja jäädytys joulukuussa

Luokitusten, kontekstietojen ja määritelmien päivitykset

Luokitukset

- Luokitusten päivitysperiaatteita suhteessa asiakastietomallin jäädytykseen on pohdittu
- Ehdotus: Vaikka asiakirjarakenne on jäädytetty, siinä käytettävää koodistopalvelimella julkaistua luokitusta voidaan päivittää, JOS päivitys ei vaikuta asiakirjarakenteeseen eikä täten aiheuta uuden version julkaisun tarvetta
 - Jos siis toteutusohjeissa, arvojoukoissa/sallituissa arvoissa maininnat luokituksesta vaatisivat myös päivitystä, ei luokitusta päivitetä
 - Poikkeuksena lakimuutosten johdosta aiheutuvat muutostarpeet, tai muut kriittiset päivitystarpeet, joita ilman rakennetta ei voi käyttää
- Onko ehdotus ok?

Määritelmät

- Määritelmä = asiakirjan määritelmä, joka löytyy Sosmetasta asiakirjarakenteiden tiedoista, Sosiaalialan tiedonhallinnan sanastosta ja Sosiaalihuolto – Asiakasasiakirjatyypin –luokituksesta
- Määritelmän päivitys ei vaadi asiakirjarakenteen uuden version julkaisua Sosmetassa
- Usein määritelmän muutokset ovat hyvin pieniä, mutta toisinaan ne vaikuttavat koko asiakirjarakenteen käyttötarkoitukseen, esim. sosiaalihuollon lähete
- Pohdittu, kuinka muutoksista olisi tehokasta viestiä
- Suunniteltu Sosmetaan erillistä sivua, johon koostettaisiin muutoksia säännöllisesti
- Kommentteja?

Kontekstitiedot

- Kontekstitietojen muutokset eivät aiheuta asiakirjarakenteen versiointia, joten nekin voivat jäädä huomaamatta
- Pohdittu kontekstitietojen päivittämistä suhteessa jäädytykseen ja muutoksista viestimistä
- Erillinen sivu Sosmetassa voisi olla tarpeellinen myös kontekstitietojen muutoksista viestittäessä
- Kommentteja?

Kiitos!